
SAMMANTRÄDESTID 15.08.2024 kl. 16:30

SAMMANTRÄDESPLATS Stadsstyrelsens sammanträdesrum, våning 5

ÄRENDEN SOM BEHANDLAS

Närvarande.....	1
83 § Sammanträdets laglighet och beslutsförhet	2
84 § Protokolljusterare	3
85 § Behandlingsordning.....	4
86 § Tjänsteinnehavarbeslut som omfattas av nämndens upptagningsrätt.....	5
87 § Uppföljning av miljönämndens ekonomi 2024.....	6
88 § Utlåtande om utkastet till uppdatering av Kotkas klimatprogram 2021–2030	7
90 § Avhjälpannde åtgärder vid överträdelse av livsmedelsbestämmelserna enligt 55 § och förbud enligt 56 § i livsmedelslagen. Delvist avslag på begäran om omprövning och ändring av beslut.....	9
91 § Övriga ärenden (gemensamma).....	17

SAMMANTRÄDESTID		Torsdag 15.08.2024, kl. 16.30	
SAMMANTRÄDESPLATS		Stadsstyrelsens sammanträdesrum, våning 5	
DELTAGARE Beslutsfattare	Kekarainen Matti Hodju Juhani Dufva Kimmo Pöyhönen Olavi Renlund Tarja Ylivarvi Merja Tinkanen Maritta Jaakola Anna Söderholm Jukka	Ordförande Vice ordförande ledamot ” ” ” ” ” ”, Pyttis ”, Pyttis	
Övriga ledamöter	Hyryläinen Antti Kristina Lönnfors Kytölä Marika Halonen Kati Mikkela Eero Elosuo Sara Behshta Sediqi Kansikas Anni Maaranen Vilma Laitinen Anne	representant för stadsstyrelsen kanslichef jurist miljövårdschef byggnadsinspektör representant för ungdomsfullmäktige, Kotka representant för ungdomsfullmäktige, Kotka representant för ungdomsfullmäktige, Pyttis representant för	
Frånvarande	Av bygglovshandlingarna jämte bilagor bildades en separat akt för varje ärende utan att foga handlingarna som bilagor till protokollet.		
UNDERSKRIFTER	Ordförande Matti Kekarainen	Sekreterare Anne Laitinen	
LAGLIGHET OCH BESLUTSFÖRHET	Konstateras	Paragraferna	
JUSTERING AV PROTOKOLLET	Kotka		
Protokolljusterare			
ANSLAGSINTYG	En kungörelse om beslut i tillståndsärenden som fattats under detta sammanträde har varit uppsatt på miljönämndens anslagstavla. Beslutets datum		
PROTOKOLLET ALLMÄNT TILLGÄNGLIGT	Allmänt datanät: www.kotka.fi/esityslistat och Pyttis kommuns webbplats		
	Sekreterare	Anne Laitinen	

83 § Sammanträdets laglighet och beslutsförhet

Miljönämnden 15.8.2024

Ingen anvisning om omprövningsbegäran (KommunalL 136 §)

84 § Protokolljusterare

Miljönämnden 15.8.2024

Förslag: Till protokolljusterare väljs medlemmarna Tarja Renlund och Merja Ylivaari.
Beslut som meddelas efter anslag justeras på sammanträdet.

Ingen anvisning om omprövningsbegäran (KommunalL 136 §)

85 § Behandlingsordning

Miljönämnden 15.8.2024

Förslag: Godkänns i enlighet med listan.

Ingen anvisning om omprövningsbegäran (Kommunall 136 §)

86 § Tjänsteinnehavarbeslut som omfattas av nämndens upptagningsrätt

Miljönämnden 15.8.2024

Enligt kapitel 5, 10 § i förvaltningsstadgan används upptagningsrätten för tjänsteinnehavarbesluten vid sidan av stadsstyrelsen av den nämnd som den ifrågavarande tjänsteinnehavaren lyder under. I 92 § i kommunallagen definieras på vilka beslut nämnden inte kan använda upptagningsrätt.

Tjänsteinnehavare som lyder under miljönämnden, på vilkas beslut upptagningsrätten enligt kommunallagen kan användas:

- **Miljöhälsochef**
- **Byggnadsinspektör**
- **Miljövårdschef**

Tjänsteinnehavare som lyder under miljönämnden, vilkas beslut har fattats med stöd av speciallagstiftning och meddelas till nämnden för kännedom:

- **Miljöhälsochef**
- **Hälsoinspektör**
- **Miljövårdschef**
- **Miljöinspektör**
- **Planerare för miljöhälsa**
- **Miljövårdsplanerare**

De tjänsteinnehavarbeslut som ovan nämnda tjänsteinnehavare fattat under tiden 14.6 –15.8.2024 finns till påseende för beslutsfattarna i portalen för förtroendevalda på adressen <http://luottamushenkiloportaaali.kotka.fi>.

Föredragande: Miljövårdschef Kati Halonen

Förslag: Miljönämnden konstaterar att ovan nämnda tjänsteinnehavarbeslut har varit tillgängliga för nämnden i elektronisk form i portalen för förtroendevalda och att varken upptagningsrätten eller besvärslagen enligt kommunallagen utnyttjas med anledning av tjänsteinnehavarnas framlagda beslutsprotokoll.

Ingen anvisning om omprövningsbegäran (KommunalL 136 §)

87 § Uppföljning av miljönämndens ekonomi 2024

Miljönämnden 15.8.2024

Beredare: Controller Annukka Villberg

Föredragningstext: På miljönämndens sammanträde 10.3.2022 § 19 beslutades i enlighet med förslaget att nämndens rapportering sköts inom ramen för sammanträdesschemat och att kontrollern lämnar in rapportbilagan att bifogas till föredragningslistan eller en extra lista.

Bilagor: Ekonomirapport över situationen för perioden xx jämte jämförelseuppgifter

Föredragande: Miljövårdschef Kati Halonen

Förslag: Nämnden antecknar den ekonomiska situationen för kännedom.

Beslut:

Verkställighet:

Utdrag: Miljötjänsterna/Kati Halonen
Ekonomienheten/Annukka Villberg

Ingen anvisning om omprövningsbegäran (KommunalL 136 §)

D/2581/00.01.04/2024

88 § Utlåtande om utkastet till uppdatering av Kotkas klimatprogram 2021–2030

Miljönämnden 15.8.2024

Beredare: Expert på hållbar utveckling Roosa Rosenqvist, tfn 040 585 5770

Föredragnings-text: Kotka stad anslöt sig våren 2019 till nätverket av kolneutrala kommuner (Hinku) som samordnas av Finlands miljöcentral (stadsfullm. 8.4.2019 § 40). På samma gång åtog sig staden det ambitiösa målet att minska regionens växthusgasutsläpp med -80 procent till år 2030 från 2007 års nivå. Kotka stads nya klimatprogram 2021–2030, som har beretts av den av stadsdirektören tillsatta beredningsarbetsgruppen, antogs i slutet av 2020. Dessförinnan styrdes Kotkas klimatarbete av Kotkas klimat- och energiprogram som antogs 2011.

Till Kotka stads klimatprogram 2021–2030 har man nu utarbetat en uppdatering, och om utkastet till denna begär klimatberedningsarbetsgruppen i Kotka utlåtanden som ska lämnas in senast 2.9.2024. Utkastet som bearbetas utifrån de utlåtanden och kommentarer som fås lämnas till stadsstyrelsen och -fullmäktige för behandling.

Klimatprogrammet stakar ut riktlinjerna för Kotka stadskoncerns klimatarbete under perioden 2021–2030. I uppdateringen av klimatprogrammet har man inte gjort några betydande ändringar till programmets struktur och de centrala principerna och teman för verksamheten hålls oförändrade. De viktigaste ändringarna som gjorts i samband med uppdateringen är uppdatering av innehållet i åtgärder, uppsättande av nya mätare och mål för åtgärderna, förtydligande och förenhetligande av utseendet och språket samt utarbetande av nya bilagor.

I bilaga 1 till utkastet till det uppdaterade klimatprogrammet beskrivs bland annat beredningen av programuppdateringen och nuläget för växthusgasutsläpp i Kotka. De ändringar som gjorts till bilaga 2 till utkastet till det uppdaterade klimatprogrammet i samband med uppdateringen har antecknats i den föregående versionen av Kotkas klimatprogram 2021–2030.

Utlåtande:

Utkastet till uppdateringen har beretts vid serviceenheten för miljöskydd vid Kotka stads miljötjänster som en del av uppgifterna för experten på hållbar utveckling. Uppdateringarna av åtgärderna i klimatprogrammet har beretts i samarbete med experter vid ansvariga sektorer, enheter och dotterbolag. Under beredning av uppdateringen har från enheten för miljötjänster miljövårdschefen och experten på hållbar utveckling varit ordförande för och medlemmar i klimatberedningsarbetsgruppen.

I samband med uppdateringen av klimatprogrammet har det gjorts ändringar i en del av åtgärderna som miljötjänsterna ansvarar för. Ändringarna stärker målorienteringen hos de åtgärder som miljötjänsterna ansvarar för, eftersom

man i uppdateringen lagt fram förslag på nya mätare och mål för en del av åtgärderna. Exempelvis har åtgärden som rör ekostödsverksamhet preciserats och som ny åtgärd har man lyft fram ordnandet av ekofastighetsrundor.

Bilagor: Utkast till uppdatering av Kotka stads klimatprogram 2021–2030 Bilaga 1 till utkastet till det uppdaterade klimatprogrammet: Beredning av uppdateringen av klimatprogrammet 2021–2030 och bakgrundsinformation
Bilaga 2 till utkastet till det uppdaterade klimatprogrammet: Ändringar som gjorts i samband med uppdateringen antecknade i den föregående versionen av Klimatprogrammet 2021–2030

Föredragande: Miljövårdschef Kati Halonen

Förslag: Miljönämnden beslutar att ge utlåtandet enligt ovan om utkastet till uppdatering av Kotka stads klimatprogram 2021–2030.

Verkställighet:
Utdrag: Miljötjänsterna/Roosa Rosenqvist

Ingen anvisning om omprövningsbegäran

D/1205/11.02.00.01/2024

90 § Avhjälpande åtgärder vid överträdelse av livsmedelsbestämmelserna enligt 55 § och förbud enligt 56 § i livsmedelslagen. Delvist avslag på begäran om omprövning och ändring av beslut.

Miljönämnden 15.8.2024

Beredare: Hygienikerveterinär Tuomas Haltiala, tfn 040 632 9268
Jurist Marika Kytölä, tfn 040 643 0095

Föredragningstext: **Begäran om omprövning**

Kotka stads miljönämnd har 4.4.2024 § 37 fattat ett beslut om den som begär omprövning. I beslutet har man förbjudit leverans av utgångna livsmedel vidare, om det inte kan bevisas att kvaliteten på livsmedlen inte har blivit lidande. I annat fall har aktören förelagts att förstöra de utgångna livsmedlen senast 30.5.2024. I beslutet har man förbjudit mottagning av livsmedel på vilka det inte har tagits de salmonellaprov som krävs enligt lag samt förelagt aktören att senast 30.5.2024 återlämna eller förstöra sådana livsmedel på vilka inga salmonellaprov enligt lagen har tagits. Aktören har även förelagts att bistå myndigheterna inom livsmedelstillsyn vid utförande av tillsynsuppgifter.

Aktören har lämnat in begäran om omprövning 13.5.2024. I begäran om omprövning yrkas att beslutet ska hävas i sin helhet. Som motivering anges i begäran om omprövning att miljönämndens beslut grundar sig på en felaktig tolkning av den tillämpliga regleringen och att miljönämnden har överskridit sina befogenheter. Dessutom framhåller den som begär omprövning att förbuden och föreläggandena är oprecisa och inte kan tillämpas.

I begäran om omprövning framhålls bland annat att 55 § och 56 § i livsmedelslagen inte kan tillämpas på aktören, då aktören inte själv tillverkar livsmedel, utan endast säljer produkterna. Med hänvisning till samma bestämmelse framhålls i begäran om omprövning också att aktören inte kan föreläggas att förstöra utgångna livsmedel.

I begäran om omprövning åberopas att miljönämnden saknar behörighet och rätt som grundar sig på lag att förbjuda mottagning av produkter på vilka det inte tagits salmonellaprov enligt förordning 1688/2005 och förordning 853/2004. I begäran om omprövning konstateras dessutom att 90 procent av bolagets försäljning går till fartyg som seglar under utländsk flagg, varvid livsmedlen går till utländska fartyg och inte till den finska marknaden.

Enligt begäran om omprövning finns det ingen grund enligt lagen för den samarbetsskyldighet som ålagts. I begäran om omprövning åberopas dessutom att man inte vägrat tillträde för tillsynsmyndigheten och att man på begäran visat upp samtliga dokument. Enligt begäran om omprövning finns det i aktörens lokaler alkohol- och tobaksprodukter, varför passageuppgifter för lagret övervakas av Tullen.

I begäran om omprövning åberopas genomgående dessutom att förelägganden enligt 55 § inte har kunnat ställas, då man enligt den som begär omprövning inte har påvisat att de missförhållanden som framförts

Anteckning om protokolljustering

orsakar sådan risk som avses i bestämmelsen.

Ärendets bakgrund

Livsmedelslokalen som tillhör aktören ligger på adressen Runeberginkatu 13, 48200 Kotka. Verksamheter som godkänts är lagring av kött-, fisk-, ägg- och mejeriprodukter i fryslager, kyllager och kylanläggningens lager.

Kotka stads miljönämnd har 4.4.2024 § 37 fattat ett beslut enligt 55 § och 56 § i livsmedelslagen för aktören.

Under åren 2019–2022 har man gjort fyra Oiva-inspektioner enligt livsmedelslagen i livsmedelslokalen, i samband med vilka man upptäckt brister i salmonelladokumentationen.

I ärendet som beslutet gäller har Kotka stads serviceenhet för miljöhälsovård gjort Oiva-inspektioner enligt livsmedelslagen i aktörens livsmedelslokal 4.12.2023, 18.1.2024 och 25.1.2024. Inspektörerna från serviceenheten för miljöhälsovård begärde handräckning av polisen för utförandet av inspektionerna 4.12.2023 och 25.1.2024, eftersom enheten hade kännedom om att man under tidigare år inte hade lyckats genomföra inspektioner som inte hade anmälts i förväg. Vid inspektionen som utfördes 18.1.2024, efter inspektionen 4.12.2023, hade man ingen handräckning av polisen, eftersom serviceenheten för miljöhälsovård antog baserat på den föregående inspektionen att ingen handräckning behövs. Vid inspektionen 18.1.2024 nekade dock en representant för aktören inspektörerna tillträde till livsmedelslagret för att kunna inspektera de livsmedel för vilka ett förbud meddelats vid den föregående inspektionen. Inspektionen kunde inte genomföras utan handräckning och därför var man tvungen att utföra en ny inspektion 25.1.2024, för vilken man begärde handräckning av polisen och inspektionen kunde genomföras.

Vid inspektionen 4.12.2023 hittades i livsmedelslokalens lager 2 074 kilogram utgångna livsmedel, vars bäst före-datum hade passerat. Vid inspektionen kunde man inte inspektera bäst före-datumet på varor på lagrets andra och tredje våningsplan. Serviceenheten för miljöhälsovård meddelade ett temporärt förbud enligt 56.3 § i livsmedelslagen för de utgångna livsmedlen, som var i kraft till dess att ett slutgiltigt beslut hade meddelats i ärendet.

Vid inspektionen 18.1.2024 nekade en representant för aktören inspektörerna tillträde för att kunna inspektera de livsmedel för vilka ett förbud meddelats vid den föregående inspektionen 4.12.2023, men under inspektionen kunde man inspektera bokföringen för varor som mottagits till livsmedelslokalen under 2023. Av bokföringen framgick att aktören inte tagit salmonellaprover enligt EU-förordning 1688/2005 på livsmedlen. Aktören har orsakat en allvarlig hälsofara för konsumenterna genom att försumma provtagningen.

Baserat på inspektionen 18.1.2024 meddelade serviceenheten för miljöhälsovård aktören ett brådskande beslut enligt 56.3 § i livsmedelslagen och förbjöd aktören att behandla sådana livsmedel som omfattas av förordning 1688/2005 på vilka salmonellaprover inte har tagits. Serviceenheten för miljöhälsovård beordrade dessutom att i brådskande ordning enligt 55 § förstöra eller återlämna till säljaren sådana livsmedel som enligt dokumenten

har importerats men på vilka inga salmonellaprov hade tagits. I samma beslut förpliktades aktören med stöd av 55 § i livsmedelslagen att bistå myndigheterna inom livsmedelstillsyn vid inspektioner. Före beslutet som serviceenheten för miljöhälsovård utfärdade med stöd av 56.3 § bereddes aktören tillfälle att bli hörd i ärendet. Aktören lämnade inget svaromål på hörandet.

Vid inspektionen 25.1.2024 konstaterades att de livsmedel för vilka ett tillfälligt förbud meddelats vid inspektionen 4.12.2023 fortfarande fanns i lagret. Dessutom undersöktes bokföringen av livsmedel som lämnat anläggningen under perioden 1.10.2023–31.12.2023. Av bokföringen framgick att man under denna period levererat till den finska marknaden 1 751 kilogram livsmedel på vilka salmonellaprov borde ha tagits.

Före miljönämndens beslutsfattande bereddes aktören tillfälle att bli hörd i ärendet, men aktören lämnade inget svaromål på hörandet.

Motivering

Förbud att överlåta utgångna livsmedel vidare och föreläggande att förstöra utgångna livsmedel

Aktören har i sin begäran om omprövning åberopat att 55 § och 56 § i livsmedelslagen inte kan tillämpas på aktören, då aktören inte själv tillverkar livsmedel, utan endast säljer produkterna. Med hänvisning till samma bestämmelse framhålls i begäran om omprövning också att aktören inte kan föreläggas att förstöra utgångna livsmedel.

I förarbetena till 55 § i livsmedelslagen konstateras uttryckligen:
"Enligt artikel 138 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 625/2017 ska de behöriga myndigheterna vidta någon av åtgärder som nämns i förordningen om de konstaterar bristande efterlevnad.

Tillsynsmyndigheten kan förelägga en företagare att ett missförhållande ska avhjälpas, om ett livsmedel, ett livsmedelskontaktmaterial, en livsmedelslokal, ett primärproduktionsställe, livsmedels- eller kontaktmaterialverksamhet kan orsaka hälsofara eller på annat sätt strider mot livsmedelsbestämmelserna. Vidare kan tillsynsmyndigheten förelägga en företagare att ett missförhållande ska avhjälpas, om den information som lämnats om ett livsmedel eller ett livsmedelskontaktmaterial kan orsaka fara för människors hälsa eller vilseleda konsumenterna. Att avhjälpa ett missförhållande kan innebära exempelvis att rätta till vilseledande, bristfälliga eller i övrigt lagstridiga märkningar på förpackningar eller att ändra sammansättningen i ett livsmedel. I vissa fall kan ett livsmedel som strider mot bestämmelserna

användas som livsmedel efter upphetning. Ett livsmedel anses strida mot bestämmelserna också när en lagstadgad anmälan, exempelvis en anmälan om näringstillskott som krävs för marknadstillträde, inte har gjorts. Livsmedelsverksamheten uppfyller inte bestämmelserna bland annat när obligatoriska dokument saknas eller företagaren inte kan visa med vilket system han eller hon säkerställer att riskerna med verksamheten identifieras och förebyggs (egenkontroll). I förekommande fall måste det av tillsynsmyndighetens beslut framgå hur man ska gå till väga med ett livsmedel

eller hur verksamheten ska fortsätta innan de uppfyller bestämmelserna.” (RP 3/2021 rd, s. 84–85)

Enligt bestämmelsen har myndigheten skyldighet att ingripa i verksamhet som strider mot bestämmelsen. Således är ordalydelsen i 55 § i livsmedelslagen att bestämmelsen täcker alla skeden under livscykeln för ett livsmedel från primärproducenten och framåt, vilket även konstateras i förarbetena till den aktuella bestämmelsen. Påståendet i begäran om omprövning, enligt vilket man tillämpat fel bestämmelse är felaktigt. I förarbetena till bestämmelsen konstateras också uttryckligen att livsmedelsverksamheten inte uppfyller livsmedelsbestämmelserna om obligatoriska dokument saknas eller företagaren inte kan visa med vilket system han eller hon säkerställer att riskerna med verksamheten identifieras och förebyggs, alltså egenkontroll. I det aktuella fallet har aktören bevisligen tidvis sålt utgångna livsmedel vidare till andra aktörer i livsmedelsbranschen. I dessa fall har aktören inte säkerställt produktens säkerhet och inte uppgett till mottagaren av produkten att produkten är utgången.

Enligt BILAGA II, kapitel VI, punkt 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien: *”Livsmedelsavfall, oätliga biprodukter och annat avfall skall avlägsnas från livsmedelslokaler så snart som möjligt för att undvika att de anhopas.”*

Vid inspektionen 4.12.2023 observerades i livsmedelslagret över 2 000 kilogram utgångna livsmedel. Aktören kunde inte bevisa till tillsynsmyndigheten att de är ätliga och därmed måste livsmedlen i enlighet med förordningen betraktas som oätliga. Miljönämnden har genom sitt beslut 4.4.2024 förordnat att dessa produkter ska avlägsnas från livsmedelslagret i enlighet med förordning 852/2004 senast 30.5.2024. Tillsynsmyndigheten har ansett att över 2 000 kilogram utgångna oätliga livsmedel anses vara anhopning av biprodukter.

De utgångna livsmedlen har varit i strid med bestämmelsen och således ämnade att orsaka allvarlig hälsofara. I beslutet har det tydligt, på det sätt som förutsätts i bestämmelsen, informerats hur man ska förfara med livsmedlet eller hur verksamheten ska fortsätta. Beslutet har till dessa delar varit förenligt med 55 § i livsmedelslagen och beslutet ska inte ändras på det sätt som framhålls i begäran om omprövning. Begäran om omprövning avslås till dessa delar.

Förbud att ta emot livsmedel på vilka ett salmonellaprov enligt bestämmelsen inte har tagits

I begäran om omprövning åberopas att miljönämnden saknar behörighet och rätt som grundar sig på lag att förbjuda mottagning av produkter på vilka det inte tagits salmonellaprov enligt förordning 1688/2005 och förordning 853/2004. I begäran om omprövning konstateras dessutom att 90 procent av bolagets försäljning går till fartyg som seglar under utländsk flagg, varvid livsmedlen går till utländska fartyg och inte till den finska marknaden.

Enligt 27 § i livsmedelslagen svarar kommunen för livsmedelstillsynen inom sitt verksamhetsområde på det sätt som föreskrivs i lagen. I kommunen sköts dessa uppgifter av en nämnd eller något annat kollegialt organ som

kommunen utser. Enligt kapitel 5, 3 § i Kotka stads förvaltningsstadga är miljönämnden det behöriga organet. Miljönämnden har haft behörighet att behandla ärendet.

Den som begär omprövning har dessutom åberopat att behörighet saknas, eftersom myndigheten inte kan utfärda ett förbud mot mottagning av livsmedel. Av aktörens transportdokument har man baserat på inspektionen som utfördes 25.1.2024 sett att aktören, till skillnad mot vad den uppgett, har levererat livsmedel som strider mot 55 § i livsmedelslagen vidare till den finska marknaden. På produkter som omfattas av förordning 1688/2005 och som man avser släppa ut på den finska marknaden ska det tas salmonellaprov enligt förordning 1688/2005 i avsändningslandet. Aktören har brutit mot förordning 1688/2005 när den tagit emot livsmedel som den levererat till den finska marknaden, på vilka inga salmonellaprov har tagits i avsändningslandet. Åsidosättande av provtagningen är ämnat att orsaka avsevärd hälsofara för konsumenterna.

Enligt Livsmedelsverkets tolkning "Om företagaren inför från den inre marknaden animaliska livsmedel enbart för skeppsfurnering till internationellt trafikerande fartyg (inte till finska fartyg) så hör denna verksamhet inte till Oiva-tillsynen och införseln berörs inte t.ex. av salmonellagarantikraven."

Såsom det framgår av informationen ovan, visar aktörens transportdokument entydigt att livsmedel som är i strid med bestämmelserna har förmedlats till den finska marknaden. I miljönämndens beslut har man förbjudit mottagning av alla sådana livsmedel på vilka salmonellaprov enligt förordning 1688/2005 inte har tagits. Beslutet bör preciseras i enlighet med det som framhålls i begäran om omprövning, och utanför förbudet lämnas de livsmedel som aktören inför från den inre marknaden för skeppsfurnering till internationellt trafikerande fartyg. Ordalydelsen i förbudet preciseras så att man förbjuder mottagning av sådana livsmedel avsedda för den inhemska marknaden, vilka omfattas av förordning 1688/2005 och på vilka salmonellaprov enligt förordning 1688/2005 inte har tagits.

Föreläggande att återlämna och förstöra livsmedel på vilka det inte tagits salmonellaprov enligt förordning 1688/2005

I begäran om omprövning åberopas att miljönämnden saknar behörighet och rätt som grundar sig på lag att förbjuda mottagning av produkter på vilka det inte tagits salmonellaprov enligt förordning 1688/2005 och förordning 853/2004. I begäran om omprövning konstateras dessutom att 90 procent av bolagets försäljning går till fartyg som seglar under utländsk flagg, varvid livsmedlen går till utländska fartyg och inte till den finska marknaden.

På produkter som omfattas av salmonellaförordningen 1688/2005, som förts in i landet och är avsedda för den finska marknaden, måste salmonellaprov tas före införseln. Baserat på inspektionen som gjordes 25.1.2024 har aktören i oktober–december, under tre månaders tid, levererat 1 751 kilogram produkter som omfattas av salmonellaförordningen 1688/2005 även till den finska marknaden. Att leverera livsmedel som är i strid med förordningen till den finska marknaden är ämnat att orsaka allvarlig hälsofara för finländska konsumenter. Om en del av produkterna som omfattas av salmonellaförordningen är avsedda för fartyg som seglar under ett annat lands

flagg, ska man ha separat bokföring för detta och i egenkontrollen ska det beskrivas hur man håller isär livsmedel som ska levereras till den inhemska marknaden respektive fartyget, så att man vet på vilka produkter salmonellaprov måste tas. Aktören har till dessa delar fullständigt försummat egenkontrollen och livsmedlen kan inte hållas isär.

Aktören får införa livsmedel som omfattas av förordning 1688/2005 utan att salmonellaprov tagits på dessa, om de är på väg till fartyg som seglar under ett annat lands flagg. Däremot ska det finnas salmonellaprov för alla produktpartier som omfattas av förordning 1688/2005 och som levereras vidare till den inhemska marknaden. Livsmedel som omfattas av förordning 1688/2005 och som förts in i landet och levererats till den finska marknaden, måste dras tillbaka från marknaden och återlämnas eller förstöras. Till följd av försummelsen av egenkontrollen kan livsmedlen inte hållas isär, vilket är ämnat att orsaka allvarlig hälsofara.

I miljönämndens beslut har aktören förelagts att återlämna eller förstöra alla sådana livsmedel som aktören har mottagit, men på vilka inga salmonellaprov enligt förordning 1688/2005 har tagits. Denna punkt i beslutet bör preciseras i enlighet med begäran om omprövning. Ordalydelsen i förbudet preciseras så att kravet på att återlämna eller förstöra produkterna preciseras till att gälla sådana livsmedel avsedda för den inhemska marknaden, vilka omfattas av förordning 1688/2005 och på vilka salmonellaprov enligt förordning 1688/2005 inte har tagits. Eftersom beslutets ordalydelse ändras är det befogat att även ange en ny tidsfrist i ärendet, vilken för de livsmedel som importerats för den inhemska marknaden är 30.9.2024. Miljönämnden betonar att aktören måste i sin egenkontroll kunna påvisa vilka livsmedel som är avsedda för vilken marknad. Om detta inte kan påvisas i egenkontrollen är livsmedelsdokumenten behäftade med brister enligt bestämmelsen och de tolkas vara sådana som orsakar hälsofara.

Bestämmelsen hjälper myndigheten i tillsynsarbetet

Enligt begäran om omprövning finns det inte heller någon grund enligt lagen för samarbetskyldigheten i samband med inspektionen. I begäran om omprövning åberopas dessutom att man inte vägrat tillträde för tillsynsmyndigheten och att man på begäran visat upp samtliga dokument. Enligt begäran om omprövning finns det

i aktörens lokaler alkohol- och tobaksprodukter, varför passageuppgifter för lagret övervakas av Tullen.

Enligt 40 § i livsmedelslagen har en tillsynsmyndighet rätt att utföra sådana inspektioner i ett tillsynsobjekt som den offentliga kontrollen förutsätter, ta del av handlingar och uppgifter om livsmedel, inspektera de utrymmen, den utrustning och de redskap som används i verksamheten samt inspektera utrymmen som tillsynsmyndigheten har grundad anledning att anta att används i tillsynsobjektets livsmedels- eller kontaktmaterialverksamhet. Enligt 43 § i livsmedelslagen har en tillsynsmyndighet trots sekretessbestämmelserna rätt att av aktören få den information som är nödvändig för skötseln av tillsynsuppgifterna. Enligt 83 § i livsmedelslagen ska polisen på begäran av tillsynsmyndigheterna lämna dem handräckning för utförande av uppgifter i enlighet med livsmedelsbestämmelserna.

Bestämmelserna i livsmedelslagen kompletteras av bestämmelserna i förvaltningslagen som allmän lag. Enligt 39 § i förvaltningslagen ska en myndighet underrätta en part om tidpunkten då en inspektion som faller under myndighetens behörighet inleds, såvida syftet med inspektionen inte äventyras av en sådan underrättelse.

Aktören har under besöken förhindrat livsmedelstillsynsmyndigheten från att utföra inspektionen då inspektionen gjorts utan föregående anmälan. Aktören meddelade den första gången 4.12.2023, i närvaro av poliser, att det inte går att utföra inspektionen eftersom den inte hade överenskommit i förväg. Till slut gick aktören med på att inspektionen skulle utföras och den utfördes i god anda. Eftersom man vid inspektionen upptäckte en stor mängd utgångna livsmedel, kan det anses att utförandet av inspektionen utan föregående anmälan var grundat i enlighet med 39 § i förvaltningslagen. En föregående anmälan skulle äventyra syftet med inspektionen. I detta fall hade myndigheten fog att misstänka att det finns stora mängder utgångna livsmedel i lagret. Vid nästa inspektion 18.1.2024 vägrade representanten för aktören livsmedelstillsynsmyndigheten tillträde för att inspektera livsmedelslagret, där det vid inspektionen 4.12.2023 fanns utgångna livsmedel, för vilka det meddelats ett leveransförbud. Av denna anledning bestämde sig serviceenheten för miljöhälsovård att åter begära handräckning av polisen till inspektionen som utfördes 25.1.2024.

Eftersom samarbetet med aktören har varit utmanande har miljönämnden ansett det vara nödvändigt att utfärda aktören ett föreläggande att bistå tillsynsmyndigheten. Nämnden har rätt att utfärda förelägganden som vid behov kan effektiviseras med tvångsmedel. De orsaker som framhålls i begäran om omprövning ger inte anledning att ompröva ärendet.

Tillämpade rättsnormer

Livsmedelslagen 297/2021 40 §, 55 §, 56 §

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien BILAGA II, kapitel VI

Förordningen om livsmedelsinformation (EU) 1169/2011 2.2 r

Förvaltningslagen 434/2003 39 §

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 625/2017 artikel 15

Kommissionens förordning (EG) 1688/2005 artikel 1, artikel 2, artikel 3

Bilagor: Begäran om omprövning

Föredragande: Miljövårdschef Kati Halonen

Förslag: Miljönämnden beslutar att i enlighet med ovan framförda grunder precisera punkterna 2 och 3 i miljönämndens beslut från 4.4.2024 enligt följande:

Punkt 2 ändras till följande ordalydelse:

2) Förbjuda leverans till den finska marknaden av sådana livsmedel

avsedda för den inhemska marknaden, vilka aktören har infört, som omfattas av förordning 1688/2005 och på vilka det inte tagits salmonellaprov enligt förordning 1688/2005.

Punkt 3 ändras till följande ordalydelse:

3) Förelägga aktören att senast 30.9.2024 återlämna eller förstöra sådana livsmedel avsedda för den inhemska marknaden som aktören har mottagit, men på vilka det inte tagits salmonellaprov enligt förordning 1688/2005.

Vad gäller punkterna 1 och 4 behöver beslutet inte ändras.

Verkställighet:

Utdrag: Aktör
Aktörens ombud
Miljötjänsterna/Maria Korhonen

Besvärsanvisning Förvaltningsbesvär/Östra Finlands förvaltningsdomstol

91 § Övriga ärenden (gemensamma)

Miljönämnden 15.8.2024

Ingen anvisning om omprövningsbegäran (KommunalL 136 §)